

OK

Vargha János
2013-2953

A

KARAVÁN MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY
SZAKMAI ÉS PÉNZÜGYI
BESZÁMOLÓJA

A

FERENCVÁROSI ÖNKORMÁNYZAT
2012-ben nyújtott támogatásának
felhasználásáról

PE

Budapest, 2013. január 30.

Alapítványunkat 2012-es programjának megvalósítására a Ferencvárosi Önkormányzat a 2009-ben kötött közszolgáltatási szerződésünk alapján 2 500 000 Ft támogatásban részesítette. E támogatásnak nagy szerepe volt abban, hogy 2012-es képzési és művészeti programunkat meg tudtuk valósítani. Köszönjük, és kérjük tisztelettel alábbi szakmai és pénzügyi beszámolóink elfogadását.

Budapest, 2013. január 30.

Nyári Oszkár
a Karaván Művészeti Alapítvány
kuratóriumának elnöke

I.
**A KARAVÁN MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY
BEMUTATÁSA**

A KARAVÁN MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY TIZENKÉT ÉVES TEVÉKENYSÉGÉNEK RÖVID BEMUTATÁSA

Színház és lehetőség tehetséges gyerekeknek

Kezdeményezésünk azzal a céllal jött létre 2000-ben, hogy tehetséges hátrányos helyzetű, köztük cigány gyerekeket kutasson fel, és számukra tandíjmentes színészképző stúdiót működtessen. Misszióink lényege, hogy a szegényebb családok gyermekei is hozzáférhessenek a színészképzéshez, számukra is legyen egy olyan hely, ahol inspirációt és lehetőséget kapnak, és amelyben képességeik kibontakozhatnak. Az alapítvány kuratóriumának elnöke Nyári Oszkár színművész.

Budapesten, Ferencvárosban, a Piccolo (ma Pince-) Színházban indult el kezdeményezésünk. A kezdetektől minden évben tehetségkutatást végzünk, elsősorban a IX. kerületi oktatási intézményekben. A tehetségkutatás esélyteremtési misszióink kiemelten fontos része, mert a célcsoport tagjai e nélkül valószínűleg el sem jutnak hozzánk. Rendszeresen 20-25 tehetséges gyermek használja ki az általunk nyújtott lehetőségeket. Heterogenitásra törekszünk, ezért növendékeink között vannak romák és nem romák, hátrányos helyzetűek és középosztálybeliek is.

A tandíjmentes színészképző stúdióban évről évre mintegy 350 szakmai órát (színészmesterség, tánc és mozgás, művészi beszéd, egyéni hang- és stílusképzés) és 100 órányi egyéb kulturális foglalkozást, közösségi programot nyújtunk növendékeinknek, akik valamennyi szolgáltatásunkat ingyen vehetik igénybe. Többnyire veszélyeztetett és roma gyerekekről van szó. Dicséretes érdeklődéssel szabad idejük tetemes részét áldozzák tehetségük kibontakoztatására, a színészet tanulására. Jelenlegi növendékeink közül sokan járnak hozzánk Ferencvárosból, de Budapest más kerületeiből és közeli településekről is. A szakmai órák mellett fontos tényező a jó közösség, az inspiráló kulturális közeg, és az olyan megszokott kulturális programok, mint a színházba járás. Szinte minden évben nemzetközi ifjúsági színházi workshopon vesznek részt fiataljaink, ami egy hátrányos helyzetű családból származó tizenéves számára kivételes lehetőség.

A Karaván első tíz éve szakmailag sikertörténet: a tandíjmentes színészképző stúdió mellett létrejött gyermek- és ifjúsági színtársulatunk, 2002 óta rendszeresen, óriási sikerrel mennek gyermekelőadásaink a Pinceszínházban, ahol több mint száz előadás van már mögöttünk 98%-os nézettséggel. Emellett csaknem ugyanennyi előadásunk volt más helyszíneken, köztük az ország sok, romák lakta kistelepülésén. Több művészeti, roma kulturális, ifjúsági és antidiszkriminációs projektben vettünk részt. Tíz évünk alatt a IX. kerület kulturális életében biztos tényező lettünk, s ennek elismerését jelenti a kerülettel létrejött közszolgáltatási együttműködésünk. 2009-ben nemzeti és etnikai kisebbségi színház, V.

kategóriás besorolást kaptunk. Eddig tizenhárom előadást hozott létre a társulat.

Minden egér szereti a sajtot (2002)
A kisfiú meg az oroszlánok (2004)
Moha és Páfrány (2005)
A kis Mukk története (2006)
Sakko shimijako kamel o shajto (2007)
Anconai szerelmesek (2008)
Csodálatos vadállatok (2009)
A hétfejű tündér (2009)
Hétköznapi show (2010)
Mese a tűzpiros virágról (2010)
Banyamesék (2011)
A show folytatódik (2011)
Csongor és Tünde (2012)

Olyan színház vagyunk, amely hangsúlyozottan társadalmi missziót is megvalósít. Miközben színházként elsődleges szempontunk az, hogy kitűnő színészek, rendezők és színházi szakemberek munkájára építve magas színvonalú, piacképes művészi értékeket teremtsünk, számtalanszor meggyőződünk arról, hogy a művészet keretein jóval túllépve munkánk által a mai magyar társadalomban, de talán európai vonatkozásban is hiánypótló társadalmi misszió valósul meg. Művészeti és pedagógiai tevékenységünkkel a cigányság értékeit, pozitívumait mutatjuk meg a nagy nyilvánosságnak. A hátrányos helyzetű fiatalok tehetséggondozása terén eredményes, működőképes, hatékony, és méltányos mintát mutatunk fel a cigány fiatalokkal foglalkozó szakemberek számára. A cigány kisebbségnek, különösen a gyermekeknek, fiataloknak pedig bátorítást szeretnénk adni egy járható társadalmi integrációs stratégia megmutatásával.

Hazánkban a romák és nem romák találkozásai szinte mindig szerencsétlenek, riasztóan negatívak. A Karavánban viszont szerencsés találkozások vannak profi és nem profi színészek között, roma és nem roma gyerekek, szülők, színészek között, a többségében roma színtársulat és a közönség között, különösen, ha olyan gyerekeknek és felnőtteknek tartunk előadást, akik még nem voltak színházban. A Karavánban roma és nem roma emberek közös munkája által értékek, eredmények születnek. Nálunk mindenki tanul, fejlődik, emberi és szakmai értékeket kap és közvetít. Vagyis a Karaván jelenlétével, tevékenységével a szerencsés találkozások lehetőségét demonstrálja. Nagy szüksége van a magyar társadalomnak arra, hogy az elfogadó, egymást megértő attitűd uralkodjék el az oktalan negatív sztereotípiák és gyűlölet helyett. Ennek elősegítésére használjuk eszközként a művészetet és a pedagógiát.

A Karaván Művészeti Alapítvány főbb projektjei és díjai 2000–2012

Év	Tevékenység
2000	Megalakulás
2001	Nyári tábor, Kaposdada Színészképző stúdió indulása
2002	Nyári tábor, Kaposdada <i>Minden egér szereti a sajtot</i> – bemutató
2003	Nyári tábor, Nadalos
2004	Nyári tábor, Nadalos–Kaposdada Együttműködés a Maladype–Találkozások Színházával <i>Hadmennyen!</i> című kisjátékfilm forgatása Részvétel a „Svédületes” című projektben a stockholmi Svéd Intézet és a Kolibri Színház rendezésében <i>A kisfiú meg az oroszlánok</i> – bemutató
2005	1 st European Theatre Adventure, Friedrichshafen (Németország) Möten/Találkozások, Solna, Stockholm (Svédország)
2006	<i>Moha és Páfrány</i> – bemutató Bucuria Copiilor Fesztivál, Déva (Románia) Nemzetközi Gyermekbarát Fesztivál, Ungvár (Ukrajna) Nyári tábor, Mártély <i>A kis Mukk története</i> – bemutató
2007	3 rd European Theatre Adventure, Friedrichshafen (Németország) Theatertage am See Nemzetközi Fesztivál, Friedrichshafen (Németország) I. Athe Sam Roma Összművészeti Fesztivál, Budapest IV. Országos Gyermekszínházi Szemle – <i>A kis Mukk története</i> <i>Sakko shimijako kamel o shajto</i> (Minden egér szereti a sajtot lovári nyelven) – bemutató
2008	<i>Sakko shimijako kamel o shajto</i> , ARCUS Fesztivál „A fiatalok nemzetiségi anyanyelvű színjátszásáért” díja 4 th European Theatre Adventure, Balatonföldvár <i>Roots–Gyökerek</i> – bemutató „Ferencvárosért Emlékérem” II. Athe Sam Roma Összművészeti Fesztivál, Budapest <i>Mobilitás-díj</i> – a 4 th European Theatre Adventure projektért <i>Anconai szerelmesek</i> – bemutató
2009	Nemzeti és etnikai kisebbségi színházi V. kategóriába sorolás <i>Csodálatos vadállatok</i> – bemutató, ARCUS Fesztivál <i>A hétfejű tündér</i> – bemutató <i>Anconai szerelmesek</i> – kaposvári bemutató Karaván Nap a Millenárison Öt évre szóló közszolgáltatási szerződés a Ferencvárosi Önkormányzattal Részvétel a Kurt Lewin Alapítvány <i>100 legszegényebb</i> című projektjében
2010	Articulating Values, workshop, Bécs (Ausztria) Chachipe Tour <i>Hétköznapi show</i> – bemutató Let the Monkey in Your Head Go Surfin’, workshop, Berlin (Németország) <i>Mese a tűzpiros virágról</i> – bemutató VI. Gyermekszínházi Biennálé – <i>A hétfejű tündér</i> , Kaposvár SOS-projekt, Stockholm (Svédország)

-
- 2011 *Lorca* – Európai Roma Platform Gála
Szemétálmok-projekt – részvétel a Független Színház projektjében
Banyamesék – bemutató
A show folytatódik – bemutató, Jelen/Lét Fesztivál
-
- 2012 *Szerencsés Találkozások* – társadalmi célú projekt
Anconai szerelmesek – jótékonyági előadás, Kaposvár
A show folytatódik, Banyamesék – POSZT Off program, Pécs
Banyamesék – Cervinus Művészeti Fesztivál, Szarvas
Szerencsés Találkozások Nap – Ördögkatlan Fesztivál, Kisharsány
Banyamesék – Nyitott Utca projekt
A show folytatódik – Belvárosi Művészeti Napok, Budapest
Csongor és Tünde beavató-színházi előadás – bemutató

II.
RÉSZLETES SZAKMAI BESZÁMOLÓ
A 2012. ÉVI MŰVÉSZETI-KULTURÁLIS PROGRAM
MEGVALÓSÍTÁSÁRÓL

SZÍNHÁZ

Állandó társulat és állandó játszóhely nélküli produkciók – jellege szerint egytagozatos, prózai nemzetiségi – színház vagyunk. Civil kulturális szervezetként nincs mögöttünk stabil támogatói háttér, nincs fenntartónk. Közzolgáltatási szerződés alapján a Ferencvárosi Önkormányzat 2012-ben is 2,5 millió forinttal támogatta szakmai programjainkat (színészképző stúdió működtetése, színházi előadások megvalósítása).

Bár ezen kívül is több támogatónk volt az év során, 2012 nagyon nehéz év volt szervezetünk számára. 2008 óta folyamatosan csökkennek pályázatokból származó bevételeink. Különösen nehéz azoknak a költségeknek a finanszírozására forrásokat találni, amelyekből működésünket biztosítjuk. Továbbá működésünk folyamatosságának és fenntarthatóságának nagy veszélye az, hogy csak az év második felében kapjuk azokat a támogatásokat, amelyek lehetővé teszik tevékenységünket. Ha nehezen is, de működni tudtunk, és már az év első felében is sok előadást játszottunk.

Az előadások művészi színvonalát véleményünk szerint, valamint a szakmai visszajelzések, a nézettség és a nézői visszajelzések alapján kimondottan magasan tudtuk tartani. Fontosnak tartjuk, hogy igényes produkciókat hozzunk létre, ezért a munkafolyamatokban tapasztalt színművészekkel és olyan színházi szakemberekkel dolgozunk, akik számunkra minőségi garanciát jelentenek, és akiktől színi növendékeink is sokat tanulhatnak. Színházi misszióunk ugyanis az, hogy demonstráljuk: lehetnek szerencsés találkozások romák és nem romák között. Tesszük ezt színházként, művészeti értékek létrehozása által, roma és nem roma művészek és növendékek együttműködésével. Művészeti és társadalmi misszióunkat tehát elsősorban színházi előadások által igyekszünk megvalósítani.

Öt előadást összesen 47 alkalommal játszottunk az év során:

Előadás címe	Előadás helyszíne	Előadások száma
Mese a tűzpiros virágról	Pinceszínház Budapest IX.	6
	Gózon Gyula Kamaraszínház, Budapest XVII.	2
	Aranytíz Kultúrház, Budapest V.	2
	Jászai Mari Színház, Tatabánya	6
	Ördögkatlan Fesztivál, Kisharsány	1
Banyamesék	Gózon Gyula Kamaraszínház, Budapest XVII.	2
	Aranytíz Kultúrház, Budapest V.	3
	Center Színház, Budapest XV.	1
	Syma Csarnok, Budapest XIV.	1

	Két Egér Könyvesbolt, Budapest IX.	6
	Kondor Béla Művelődési Ház, Budapest XVIII.	1
	Városmajori Garden Étterem Színház, Budapest XII.	1
	Ördögkatlan Fesztivál, Kisharsány	2
	POSZT Off, Pécs	1
	Cervinus Művészeti Fesztivál, Szarvas	1
A show folytatódik	Fészek Művészklub, Budapest VII.	1
	Aranytíz Kultúrház, Budapest V.	3
	POSZT Off, Pécs	1
	Ördögkatlan Fesztivál, Kisharsány	1
Anconai szerelmesek	Hevesi Sándor Művelődési Központ, Nagykanizsa	1
	Csiky Gergely Színház, Kaposvár	3
Csongor és Tünde	FROKK-Napház, Budapest VIII.	1
	Összesen	47

Elégedettségre adhat okot, hogy négy előadásunkat folyamatosan tudtuk játszani számos különféle helyszínen, valamint új bemutatót hoztunk létre, a *Csongor és Tünde* beavató-színházi előadást. Összességében kitűzött szakmai céljainkat meg tudtuk valósítani. A 2012-ben játszott 47 előadásunkból harmincat a fővárosban, ebből tizenháromat Ferencvárosban adtunk elő.

2012. ÉVI BEMUTATÓNK

Csongor és Tünde

Beavató-színházi előadás

Előadásunk célcsoportja az általános iskola 7-8. osztályos tanulói és a középiskolás korosztály. Az a célunk, hogy az előadás továbbjátszásakor az iskolákat megkeresve behozzuk a fiatalokat a színházba, „megfertőzzük” őket a színház szeretetével. Egy olyan művet választottunk, amely a magyar kultúrának kiemelkedő és izgalmas, értelmezésre méltó darabja. Beavató-színházi előadásunkkal a gyerekek, fiatalok nemcsak egy jó előadást láthatnak, hanem annak értelmezéséhez is segítséget kapnak. Mivel a *Csongor és Tünde* a kötelező tananyag része, a beavató színházi előadás által mint tanulási folyamat által a gyerekek az iskolában is felhasználható tudásra tesznek szert.

A *Csongor és Tünde* különös színmű a boldogságkeresésről. Az élet értelmét kutató filozofikus drámai mű, mesei környezetben. A szerelmesek két különböző világban léteznek. Vágyódásuk különböző, Tünde a földre,

Csongor az égbe, a Tündérországba vágyik. A két ellentétes világ, a földi és a tündérvilág határmezsgyéjén áll a csodafa. Hőseink az első pillanattól szerelmesek egymásba, a csodafánál tudnak találkozni. Valamilyen ármány ezt megakadályozza, úgy hívják: Mirigy. Mirigy, az ártó démon akadályozza szerelmük beteljesedését. Az ifjú hős Tündét elveszítve többé nem találja a boldogságot, szerelemtől hajtva keresi Tündérországot. A hozzá vezető utat a három vándortól kérdezi meg. A vándorok három különböző életideált ajánlanak, a pénz, a hatalom és a tudomány önző ideáit. Csongor üresnek tartja a vándorok ideálját.

A szerelmeseknek próbatételeken kell átmenniük, melyeket Mirigy támaszt eléjük. Állhatatosan szeretik egymást, de Csongor magán viseli emberi mivolta gyarlóságait. Csongor a lét, az élet értelmét keresi, vívódik. Csongor nem juthat el a tündérvilágba, Tünde pedig a földi szerelem miatt kitiltódik onnan. Végül a két világ egyesül, a tündér földivé lesz, a földi lét pedig megnemesül.

A realitás, a helyzetkomikum és a varázslatos elemek közepette végig érzékelhető az a ma is aktuális pesszimista világlátás, mely szerint az emberiség önmaga sorsának megrontója, nincs előrehaladás az emberi történelemben, csak körforgás. A Csongor és Tünde története kétségessé teszi az élettől, a realitásoktól elszakadó álmodozást, a hagymázás illúziókat. Úgy tűnik, mintha Vörösmarty világlátása keserű, kiábrándult, szomorú lenne, de valójában az alapvető emberi értékek mellett teszi le a voksát, még ha ezek küzdelemmel is járnak, és nehezen észrevehetőek is mai hétköznapijainkban. A darab fő mondanivalója, hogy a látszatértékek világában a tiszta szerelem, a hűség, az állhatatosság azok a legfőbb értékek, amelyek által boldogok lehetünk.

A beavató színház sajátossága, hogy a tanulási folyamatot ötvözi 'a színházzal. Mind a mű, mind a színház mint eszközrendszer sajátos jeleket használ. A Csongor és Tünde sokrétűségében, bonyolultságában is precízen tervezett. Vörösmarty összetett struktúrát épít ki, ennek megfelelő jel- és jelentésrendszert használ, melynek részei maguk a szereplők is. A cselekmény időtartama egy nap, jól megragadható ellentétekre, párhuzamokra épülő szimmetria jellemzi. Két szinten játszódik, tele van kódolt jelentésekkel. Nem elég a mindennapi szinten felfogni a darab jelentését. Ezekben a jeleken át lehet megérteni az előadást.

Ehhez jön az a jel- és eszközrendszer, amelyet a színház használ. A mű színpadi feldolgozása alkalmat ad a színház kulisszáinak megismeréséhez. Megpróbál segítséget adni a színházi előadások, hatások megértéséhez. Célunk, hogy a gyerekek, a jövő generációjának tagjai színházszerető és színházértő nézőkké váljanak.

A narrátor a kapcsolat a nézők és a színpad között, ő segít a csaknem kétszáz éves szövegek értelmezésében, a jelenetek megfejtésében, felhívja a figyelmet a szerkezet sajátosságaira, a kódolt jelentésekre a korstílus

megnyilvánulásaira, műveltségtartalmára, és bevonja a nézőket a korabeli világlátás mai párhuzamainak megtalálásába is.

A nézőket korosztályuknak megfelelő eszközökkel bevonjuk a világosítás, hangosítás, a sűgás, a scenika és más színházi eszközök és hatások létrehozásának módszereibe. Megismerhetik, ki is próbálhatják, hogyan érünk el misztikus hatást a világítás, a füstgép, a hangeffektek által, milyen világosítással lehet elérni a *reggel* hatását, mik a színpadi akrobatika fortélyai, hogyan működik a zsinórpadlás, a trégerék.

A színészek mai és jelzésértékű jelmezekben játszanak. Az előadást két részben, de kisebb húzásokkal, a Vörösmarty által írt beosztással játsszuk. Az előadás tíz szereplővel megoldható, mivel néhány színész több szerepet is játszik. Az előkészítő munkálatok szeptember elején elkezdődtek, a próbaidőszak októberben kezdődött. A későbbi továbbjátszás miatt lekettözve próbáltuk a darabot. A színészek többségében azon hivatásos művészek közül kerülnek ki, akikkel már több darabban dolgoztunk együtt főként gyermekelőadásainkban. A szereplőgárda volt és jelenlegi növendékeinkkel egészült ki. A darabot Tóth Géza rendezte, aki eddig hét előadásunk rendezője volt, ezek többsége szintén gyermekelőadás.

A bemutatót a Fővárosi Roma Oktatási és Kulturális Központban tartottuk 2012. december 9-én, nagy sikert aratva a közel 120 fős közönségünk előtt.

TOVÁBBJÁTSZÁSOK 2012-BEN

Mese a tűzpiros virágról

17 előadás

2012-ben összesen tizenhét alkalommal játszottuk. A Karnauhova és Brauszevics által írt mesedarab rendszeresen műsoron volt az év első felében a budapesti Pinceszínház színpadán, a 2012/13-as évadban pedig az Aranytíz Kultúrház tűzte műsorára.

Egyszer volt, hol nem volt... egy kereskedőnek volt három lánya. Amikor egyszer hosszú útra indult, megkérdezte lányait, mit hozzon nekik ajándékba. Az első ékköves diadémot kért, a második kristálytükröt, Mása, a harmadik egy csodálatos tűzpiros virágot, amelyről álmodott. A kereskedő egy elvarázsolt kastélyban megtalálta a csodálatos virágot, ám a kastély urának fogságába került. A szörnyeteg megengedte, hogy hazamenjen, ha valamelyik lánya eljön helyette. Mása vállalta... Ebben a mesében minden attól válik széppé, gyógyító erejűvé, hogy a lány meglátja és megtalálja a szépséget, ami a szörnyben rejlik.

Az a fajta gondolkodás és értékrend, amit a Karaván évek óta képvisel, behívott színházunkba olyan művészeket, akik szimpátiával és érdeklődéssel figyelték eddigi munkánkat, és szívesen dolgoznak tehetséges tanítványainkkal. Fontos számunkra, hogy tanítványaink profi színészekkel próbáljanak, játsszanak együtt. Ehhez a bevált módszerhez tartottuk magunkat a *Mese a tűzpiros virágról* című mesejátékunk esetében is, melyben hat növendékünk szerezhett színpadi tapasztalatokat 2012-ben.

KÖZREMŰKÖDŐK:

<i>Apa</i>	<i>Dunai Tamás / Szegedi Dezső</i>
<i>Olga</i>	<i>Kántor Anita / Varga Klára</i>
<i>Ánja</i>	<i>Nyári Szilvia / Csúz Livia</i>
<i>Mása</i>	<i>Fátyol Kamilla / Kovács Lotti</i>
<i>Dada</i>	<i>Dobos Juci / Márton Eszter</i>
<i>Iván</i>	<i>Szegedi Tamás / Horváth Kristóf</i>
<i>Szörny</i>	<i>Jászberényi Gábor / Gyuricza István</i>
<i>Herceg</i>	<i>Horváth Kristóf / Orsós Róbert / Szegedi Tamás</i>
<i>Zsizsi</i>	<i>Kovács Vivien / Nagy Patrícia Mercédesz / Csonka Szintia</i>
<i>Muzsikok</i>	<i>Farkas Krisztián / Fodor Judit / Balogh Veronika / Csengei Krisztina / Kókai Réka</i>
<i>Zenei vezető</i>	<i>Barabás Edit</i>
<i>Rendező</i>	<i>Tóth Géza</i>

Banyamesék

19 előadás

A *Banyameséket* nagy sikerrel játszottuk összesen 19 alkalommal, ebből hatszor a ferencvárosi *Nyitott udvar-nyitott ház* elnevezésű projekt részeként a Ráday utcai Két Egér könyvesboltban.

Az előadás három mesét tartalmaz. A *pletykás asszon'*, és a *A három leán'* székely népmese, A *Répamese* pedig a Tolsztoj által írt orosz mese a nagyra nőtt répáról. A fiatal színészek valamennyien zenélnek, énekelnek és báboznak is. A meséket egy öreganyó kezdi mesélni, egy varázslatba avatva be a gyerekeket.

A varázslat egy asztalon történik. Ezen található a falu, itt kelnek életre a bábok. Maguk a színészek nem bújnak paraván mögé. Nemcsak hangjukat adják a báboknak, hanem mimikájukat, gesztikulációjukat is. A színészi játék tehát kiegészíti a humoros bábjátékot. A vidám mesékben jó néhány népdal is elhangzik. Közben megérik a répa, amelyet természetesen a gyerekek segítségével húznak ki színészeink.

A *Banyameséket* azzal a céllal hoztuk létre, hogy a Karaván oviszínházi előadásaként főként óvodákban játsszuk. A kis költségigényű, könnyen mobilizálható darab kiváló lehetőséget nyújt arra, hogy szinte bárhol

előadható legyen. Alkalmas arra, hogy óvodák, iskolák aulájában adjuk elő, hiszen a bábos történetek az asztalon lévő faluban játszódnak, a nem bábos jelenetek pedig az asztal körüli térben. Ideális nézőszáma 40-60. Szeretnénk elvinni az előadást az ország leghátrányosabb helyzetű térségeiben élő gyerekeknek is.

Színészek: Babócsai Réka, Balogh Veronika, Guary Szandra, Horváth Gyula, Horváth Kristóf, Illés Alexa, Jászberényi Gábor, Lőrincz Sándor, Tóth Zsófia, Varga Klári

Rendező: Tóth Géza

A show folytatódik

6 előadás

Az előadás *Szerencsés Találkozások* című projektünk központi eleme volt. Játszottuk a POSZT off-programjaként Pécsen, valamint a Fészek Művészklubban, az Ördögkatlan Fesztiválon, Kisharsányban és az Aranytíz Kultúrházban.

Régi törekvésünk, hogy az előadásainkban megnyilvánuló társadalmi mondanivalót mint potenciált fokozottan érvényesítsük. Aki ismeri eddigi tevékenységünket, tudja, hogy ezt többféle módon meg is tettük az elmúlt években. 2010-ben kezdtünk dolgozni a Kardos-Nyári szerzőpáros *Cigánylabirintus* című szerepjáték-könyvével. Újszerű, figyelemfelkeltő, a nézőket aktivizáló eszközökhöz nyúltunk.

Az előadásban azt nézhetjük végig, hogy egy 18 éves roma fiú a nevelőotthon kapuján kilépve némi pénzzel a zsebében és nagy reményekkel a szívében hogyan próbál érvényesülni a nagyvárosban. A keret egy show, amelyben a fiú a játékos, a főhős. A feladatok az élet mindennapi helyzetei: lakáskeresés, munkakeresés, munkahely, iskola, együttélés a szomszédokkal, vásárlás, utazás, szerelem... A tét az ő élete. Ha elbukik, megy a süllyesztőbe. De nyerhet is: ha a nehéz helyzetekben jól dönt, sikeres, boldog ember lehet.

A feladatokat a játékmester irányítja. Amikor a fiú nehéz döntési helyzetbe kerül, a közönség segítheti játékosunkat. Piros és zöld szavazólapokkal jelezhetik, hogy szerintük mi lenne a helyes döntés. Ám rá kell döbbernünk újra és újra, hogy romaként sokkal nehezebb érvényesülni, mint azt gondolnánk.

Az abszurd jelenetek, a groteszk, humoros karakterformálás látszólag nem illik a komoly társadalmi mondanivalóhoz. Nem akartunk hatásvadász, szentimentálisan zsaroló vagy didaktikus módszerekhez nyúlni, de nem mondunk le arról sem, hogy hassunk a nézőre. Megdöbbeneni, elgondolkoztatni, párbeszédre motiválni szeretnénk. A roma néző katarzist él át, mert ráismer saját életére, a nem roma néző meg azt kérdezi: lehetséges, hogy a roma fiatalok ennyire esélytelenek? Lehetséges, hogy nem vesszük

észre, mennyi igazságtalanság éri a romákat? A show folytatódik hatására reményeink szerint megkérdőjeleződik, relativizálódik, meginog a romákkal kapcsolatos közönyös vagy egyértelműen negatív attitűd. Ebben nagy szerepe van magának a társulatnak is, amely roma és nem roma amatőr és hivatásos színészekből áll.

A főszereplő Horváth Gyula, aki 11 éves kora óta a Karaván növendéke. Bár Gyula felnőttként nem lett hivatásos színész, komoly filmográfiája van. Több nagy- és kisjátékfilmben szerepelt, legutóbb Flieg auf Benedekkel dolgozott, és számos színdarabunk húzóembere volt. Mivel három műszakban egy gyárban dolgozik, különösen értékeljük, hogy milyen sok munkával járult hozzá a bemutatóhoz. Kitűnően megbirkózott a feladattal. Megformálásában nagyon szerethető lett a roma fiú naiv és egyszerű figurája.

Célunk az elgondolkoztatás, a párbeszéd generálása, a néző gondolkodásának rebootolása tényekkel, érzelmekkel. Maga az előadás tele van újszerű és meghökkentő elemekkel. De nem sokkolni akarjuk a nézőt, hanem az empátiáját szeretnénk felébreszteni. Minden előadás után leülünk beszélgetni a nézőkkel.

Írta és rendezte Nyári Oszkár
Színészek Horváth Gyula, Horváth Kristóf, Varga Klára, Márton Eszter, Csányi Dávid, Feuer Yvette, Jászberényi Gábor, Dobos Judit, Mózes Balázs, Takács Géza, Szegedi Tamás, Rác Panni
Zene Karavan Familia, Fekete János (Jammal)

Anconai szerelmesek

4 előadás

2012-ben a kaposvári Csiky Gergely Színház vette műsorára az előadást, összesen három alkalommal játszottuk, valamint egyszer a nagykanizsai Hevesi Sándor Művelődési központban. Minden alkalommal óriási sikerrel.

A helyszín egy Adria-parti kisváros terecskéje, valamikor a hatvanas-hetvenes években. Itt éldegél Don Tomao, eladó sorba került, enyhén beszédhibás lányával, könnyűvérű szobalányával, szomszédjában egy panziósnővel és egy kávézótulajdonossal. Erre a csendes, békés kis helyre egy külföldi látogató érkezik egy csodaszép fiatal lány személyében. Ez az esemény mindent a feje tetejére állít és ez még csak a kezdet. Egyre különösebb emberek vetődnek ide. Először egy vándormuzsikussal, majd egy életunt milliomos, végül egy gyenge idegzetű hittérítő. Az olasz komédia hagyományainak megfelelően a darabban először kibogozhatatlanul összekeverednek a történet szálai, hogy aztán a végén minden a helyére kerüljön. Mindenki megkapja azt, ami neki jár.

Az Anconai szerelmesek kacagtatóan fordulatos, kedvesen pikáns, félreértések és szerencsés egybeesések mentén alakuló, a commedia dell'arte hagyományaiból építkező, szórakoztató zenés előadás. Az örökzöld olasz melódiák, slágerek megdobogtatják a szívet, főleg azokét, akik a dallamok hallatán saját fiatal éveikre emlékeznek, és persze azokét, akiknek sokat jelent Bobby Solo, Gianni Morandi vagy Toto Cutugno neve. Végső soron a mű nem tesz mást, mint olykor szellemesen, olykor szókimondóan szórakoztat, és egyúttal kiváló jutalomjáték a színészeknek.

Szereplők: Nyári Oszkár, Czene Zsófia, Mózes Balázs, Gulácsi Tamás, Sipos György, Takács Géza, Nyári Szilvia, Sarkadi Kiss János, Varga Zsuzsa, Kovács Zsuzsa, Horváth Zita, Sebesi Tamás, Szvath Tamás

Rendezte: Tóth Géza

A TANDÍJMENTES SZÍNÉSZKÉPZŐ STÚDIÓ

A tandíjmentes színészképző stúdiót 2000 óta működtetjük Ferencvárosban. A stúdió a Ferencvárosi Önkormányzat támogatásának köszönhetően, amelyet a köztünk fennálló közszolgáltatási szerződés alapján kaptunk, terv szerint működött 2012-ben. 2008 óta az Üllői út 91/b-ben van működési helyünk, itt tudjuk tartani a színészképző stúdió foglalkozásait is. A szokásos négy szakmai tárgyat tanulhatják nálunk térítésmentesen a színészet iránt fogékony gyermekek, fiatalok.

Szakmai óraszámok 2012

	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	IX.	X.	XI.	XII.	Összesen
Színészmesterség	4	7	7	5	5	0	6	6	3	24	67
Művészi beszéd	8	8	8	6	7	13	10	10	12	12	94
Tánc és mozgás	4	7	7	5	5	13	11	10	9	10	81
Hang- és stílusképzés	8	10	8	8	8	6	12	12	30	16	118
											360

Tantárgyak és tanárok:

Színészmesterség Jászberényi Gábor, Varga Zsuzsa
 Művészi beszéd Várady Mária
 Tánc és mozgás Jászberényi Gábor
 Hang- és stílusképzés Nagy Anikó

A színészképző stúdióba többségében olyan gyerekek és fiatalok járnak, akik semmiféle színészeti tapasztalattal nem rendelkeznek, éppen azért járnak hozzánk, hogy színészeti tudásra, képességekre tegyenek szert. A színészmesterség órákon egyrészt kapnak egy alapképzést a gyerekek, ahol játékos drámapedagógiai módszerek segítségével sajátíthatják el a színészet

alapeszköztárát. Szeretnénk, ha felkészülnének az előttük álló színészi feladatokra, és ha egy film- vagy színházrendező elkezd dolgozni velük, profi legyen a hozzáállásuk. Ugyanis gyakran keresnek minket különféle produkcióktól, és saját előadásainkban is lehetőséget szeretnénk biztosítani növendékeinknek a rutinszerzésre. A színészmesterség tantárgy másik fontos feladata, hogy pályakezdő színésznövendékeinket készítse fel konkrét célokkal. Ilyenek: a felkészítés a színművészeti egyetem felvételijére, castingra, illetve előadásban való részvételre. Decemberben a Csongor és Tünde bemutató előtti próbafolyamat részeként Tóth Géza rendező munkáját Varga Zsuzsa színésznő segítette azzal, hogy különórákban foglalkozott a fiatalokkal.

A művészi beszéd órák azért fontosak, mert a színész a hangjával, a beszédével dolgozik. A mindennapokban használt beszéd színházi környezetbe helyezve gyakran érthetetlen, és nem odaillő. Az órán a gyerekek végső soron előadó-művészeti fejlesztést kapnak. Ennek alapja a beszédtechnika magabiztos birtoklása, a tiszta beszéd, amelyre ideális esetben a színész odafigyel, és a mindennapokban is ezt használja. A növendékek a beszédtechnikai gyakorlatok, játékos nyelvtörők biflázása mellett egyénre szabott logopédiai feladatokat is kapnak szükség szerint. A laikus ember azt gondolhatja, hogy ha értik a többiek a beszédét, akkor minden rendben van. Pedig nagyon sokat lehet fejlődni ezen a területen is. Mivel nagy szerepük van az automatizmusoknak, gyakran évekbe telik, mire észrevehető az eredmény. Az órák második felében már művészi szövegekkel dolgoznak a növendékek, egy-egy verssel, mesével, novellával. A végeredményt az év végi vizsgán és a karácsonyi ünnepünkön mutatták be a gyerekek.

A színpadi mozgás foglalkozásokon a gyerekek megtanulják a testüket, testrészeiket izoláltan is használni, fejlődik mozgásuk harmóniája, a testbeszéd, a mozgáskoordináció, a testi önkontroll, a ritmusérzék, a térérzék, a kondíció. Fontos ez az óra azért is, mert nagy fegyelmet, koncentrációt és kooperációt igényel a gyerekektől. A művészi beszéd órákkal ellentétben ezeken az órákon szinte meg sem szólalnak a gyerekek, a kapcsolattartásra, az információk közlésére más módszereket használnak: mimikát, testbeszédet, érintést, tekintetet... Az egyes szakaszaiban meditatív, máskor akrobatikus órán olyan kompetenciákra, tudatosságra és felelősségre tesznek szert a gyerekek, amely által fokozatosan közösséggé kovácsolódnak, s a viselkedésükre gyakorolt jótékony hatás állandósul.

A hang- és stílusképzés órákon kitűnő énektanárral dolgozhattak együtt a növendékek egy-egy dalon, musicalrészleten. Míg előbbieik csoportos foglalkozások, az énekórák egyéni, személyre szabottan készítenek fel énekes színpadi produkciókra. A tantárgy tehát az énekest mint előadót képzi. A Film- és Színházművészeti Egyetemre felvételiző növendékeink ének felkészítése is ezen az órán folyik. Szeretnénk, ha egy-egy növendékre legalább 40 perc jutna, ezért néha 4-5 órán át zajlanak az énekórák.

Három előadásunkban hat növendékünk játszott (Mese a tűzpiros virágról, Banyamesék, Csongor és Tünde.) Ebben az évben sokat lehettek színpadon, aminek láthatóan örültek.

Májusban a hat előadásos vendégjáték Tatabányán a Jászai Mari Színházban, amikor három növendékünk több napot együtt töltött a társulattal, ráadásul a Jászai Színházban volt a szállás is.

2012 a Karaván számára a Szerencsés Találkozások című projekt éve is volt. 16-20 éves növendékeink rendszeresen önkéntesként segítették projektjeinket. Munkájuk nagyon hasznos volt a Karaván Színház számára. Ilyen alkalmak voltak:

Júniusban Pécsen a POSZT OFF programjában szerepelt két előadásunk. Két növendékünk tudta elkísérni a társulatot erre a vendégjátékra.

Júliusban a Fészek Művészklub színpadán játszottuk A show folytatódik-ot, ahol hat növendékünk nagyon sokat segített. A show folytatódik nemcsak egy előadást jelent, hanem utána kérdőívet osztunk a nézőknek, mindig van beszélgetés az előadás után, ahol gyakran meg is vendégeljük a közönséget. Ezeket az eseményeket több kamerával rögzíteni szoktuk, és a média is gyakran jelen van. Tehát sok a teendő, és önkéntesként sokat tudtak segíteni a fiatalok.

Augusztusban az Ördögkatlan Fesztiválon Szerencsés Találkozások napot tartottunk, amelynek keretében meghirdettük a projektet, és négy előadást játszottunk. Nagyon sokat segítettek a növendékek, ide négyen tudtak eljönni velünk.

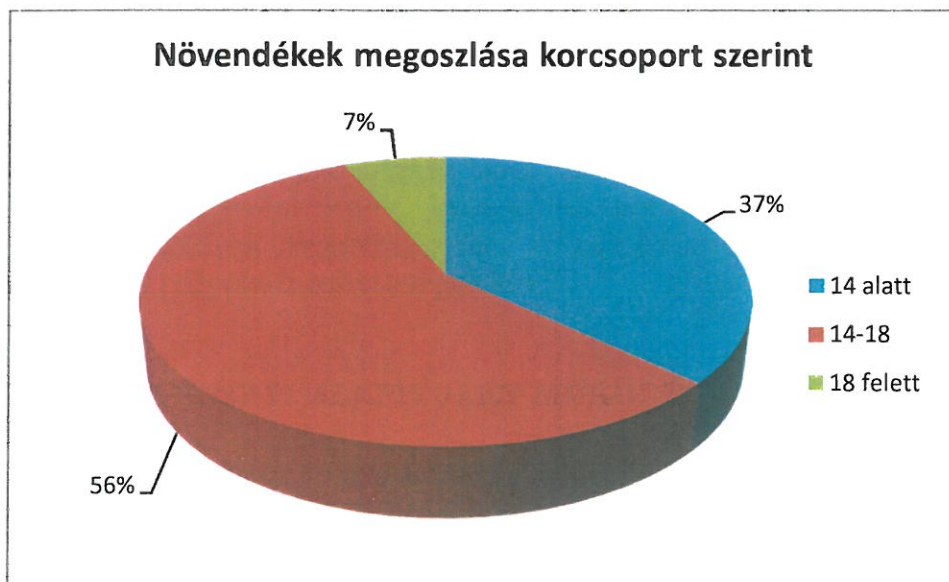
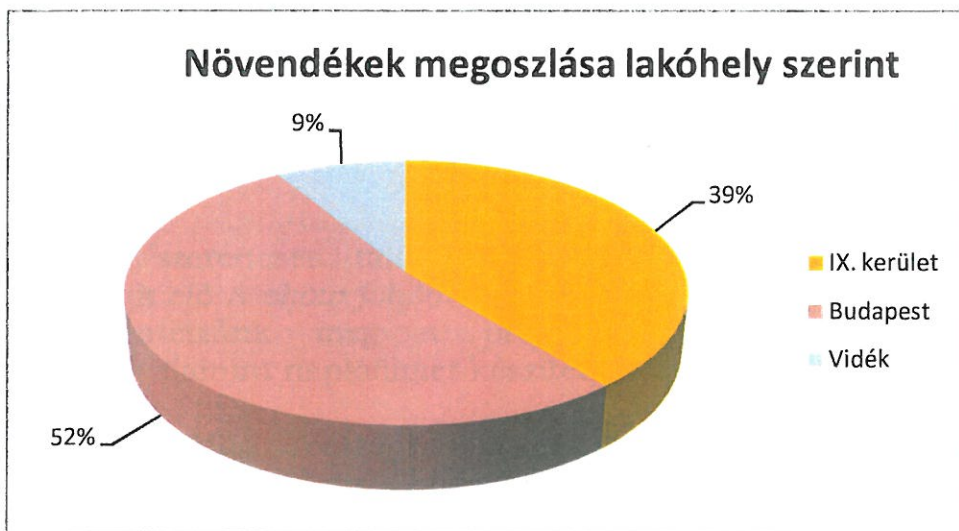
Hasonló, bár kisebb alkalmak bőven voltak a projekt során, amikor a Ferencvárosi Roma Kulturális Napokon tartottunk prezentációt az FMK-ban, majd a TeARTrum Fesztivál az Andrássy úton, amely egy harsány színházi „kirakodóvásár” volt.

A Szerencsés Találkozások projekt keretében három alkalommal játszottuk A show folytatódik-ot az Aranytíz Kultúrházban, itt mindig komoly aktivitást mutattak növendékeink a díszletek, kellékek pakolásában, a nézők fogadásában, a kérdőívekkel kapcsolatos feladatokban.

Összességében nagyon értékesnek és tartalmasnak tartjuk a színészképző stúdió elmúlt évét. Hála a rendszeres szakmai óráknak, tanulóink sokat fejlődtek, önbizalmuk javult, szorgalmuk, érdeklődésük, hozzáállásuk példás. Az iskoláikban remekül helyt állnak, és természetesen délutánonként szívesen nyújtunk segítséget tanulmányaikhoz. Nagyon jó légkör alakult ki, és vált természetessé a stúdióban, és ezt olyankor vesszük észre leginkább, amikor egy-egy új jelentkező jön, akit a „régiek” barátságosan fogadnak.

A Karaván annak lehetőséget teremtette meg számukra, hogy egy jó közösségben jól érezzék magukat, jó irányba fejlődjenek értelmes emberek között, értelmes tevékenységek által.

2012-ben összesen 46 gyermek és fiatal vette igénybe rendszeresen szolgáltatásunkat.

A KARAVÁN MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY EGYÉB TEVÉKENYSÉGE

Alapítványi céljainknak megfelelően 2012-ben is tevékenyek voltunk a roma kulturális élet területén. Részt vettünk több roma kisebbségi kulturális kezdeményezésben, projektben.

Legfontosabb projektünk ebben az évben a *Szerencsés Találkozások* volt. A projekt fő célja az volt, hogy felhívjuk a társadalom figyelmét a roma embereket sújtó rasszizmusra, diszkriminációra, elfogadhatatlan helyzetükre. Hiteles és világos kommunikációval kívánjuk felébreszteni a nem roma emberek empátiáját a romák iránt, valamint változtatni akarunk a romákkal kapcsolatos társadalmi diskurzus negatív jellegén. Elgondolkodásra, párbeszédre és aktivitásra szeretnénk inspirálni az embereket.

Létrehoztuk a szerencsés találkozások hálózatát az Interneten, több helyszínen adtuk elő *A show folytatódik* című előadásunkat, kétszáz oldalas kiadványt jelentettünk meg a projektben részt vevő szervezetek bemutatásával, valamint naplófilmet készítettünk a teljes projektről.

Tagjai vagyunk a Magyarországi Nemzetiségi Színházak Szövetségének. A kisebbségi színházak közös egyesülete megkönnyíti a napi szintű információáramlást, a jogszabály-változásokkal, pályázati lehetőségekkel kapcsolatos egyeztetéseket, az összehangolt kommunikációt, a közös fellépést a döntéshozóknál, a fesztiválok, közös fellépések szervezését. A szövetség segítséget jelent a kisebbségi színházi szervezetek szakmai érdekképviselésében.

Működtetjük a romapage.hu roma kulturális és művészeti portált. Ezen a napi aktualitású weboldalon mindenről igyekszünk tájékoztatni a közvéleményt, amely a hazai cigány kisebbség kulturális életében történik, teret adunk roma művészeknek, kulturális szervezeteknek a megjelenésre. Kiemelten foglalkozunk természetesen a színházművészeti eseményekkel, programokkal és pályázati lehetőségekkel.

A KARAVÁN MŰVÉSZETI ALAPÍTVÁNY MŰKÖDÉSE

A fenti szakmai program megvalósításához természetesen szükség volt egy stabil irodai háttérre, egy menedzsment csapatra, nem is beszélve a sokrétű munkáról, amelyet egy-egy előadás megvalósítása igényel. Ezzel a menedzsmenttel rendelkezik alapítványunk. 2012-ben az irodai munkát három fő végezte: egy tapasztalt oktatásszervező (főállásban, alkalmazottként), egy menedzser főállásban, aki elsősorban a színházi programunkat szervezi, és egy irodai alkalmazott, szintén főállásban. Rajtuk kívül természetesen a szükséges szolgáltatásokat (könyvelő, rendszergazda, karbantartó, takarító) igénybe kellett vennünk ahhoz, hogy az alapítvány színészképző stúdióbeli és színházi programját meg tudjuk valósítani. Ezek a programok rengeteg adminisztrációval és szervezési feladattal jártak. Nagyon

sok az egyeztetési, szerződési, pénzügyi-számviteli feladat. És akkor még szakmai feladatokról, civil kurázsiról nem is beszéltünk. Univerzális és rátermett csapatra van szükség.

Misszióink és tevékenységünk jellegéből adódóan nem vagyunk teljes mértékben önfenntartók. Sok-sok pályázatot kell írunk ahhoz, hogy a tervezett programoknak legalább egy része megvalósuljon. 2012-ben is nagyon nehéz volt tervezni, komoly projekteket megvalósítani, színházi évadban gondolkodni, amikor a támogatások zömét az év második felében kaptuk meg.

Összefoglaló

Összességében szakmailag eredményesnek értékeljük 2012-es színházi és egyéb kulturális tevékenységünket. A legnagyobb sikernek azt tartjuk, hogy az előző évhez képest növelni tudtuk az előadásszámot, létre tudtuk hozni új bemutatóinkat, a Csongor és Tündé-t, valamint azt, hogy stúdióink a tervezettek szerint zökkenőmentesen, a teljes szorgalmi időszakban tudott működni.

Köszönjük a szervezetünknek nyújtott támogatást, mely lehetővé tette, hogy a színészképző stúdióban 360 szakmai órát nyújthattunk növendékeinknek térítésmentesen, színházunk pedig 2012-ben egy bemutatót tarthatott, és összesen 47 előadást játszhatott 6281 néző előtt.

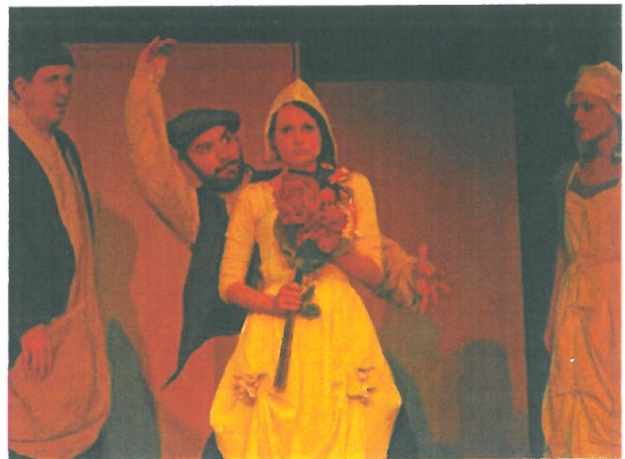
Budapest, 2013. január 30.

MELLÉKLETEK

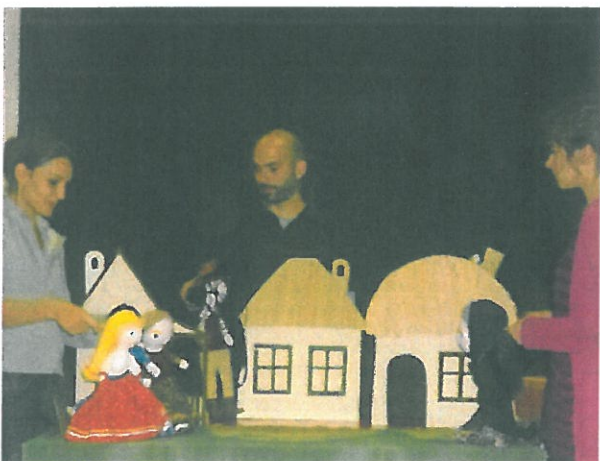
CSONGOR ÉS TÜNDE

MESE A TÚZPIROS VIRÁGRÓL

BANYAMESÉK

A SHOW FOLYTATÓDIK

